ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์การดูแลผู้ที่เป็นโรคติดสุราและเสพสุราซ้ำ ที่มารับบริการในคลินิ**ณ**ำบัดสุรา โรงพยาบาลป่าซา**จ**ังหวัดลำพูน

ผู้เขียน

นางกนกวรรณ ยองจา

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ คร.หรรษา เศรษฐบุปผา ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ฐิติณัฏฐ์ อัคคะเคชอนันต์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การดูแล ผู้ที่เป็นโรคติดสุราและเสพสุราช้ำ ในคลินิกบำบัดสุรามีการดำเนินการอย่าง ต่อเนื่องแต่จำนวนผู้ป่วยในกลุ่มนี้ยัง เพิ่มสูงขึ้น การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์ สถานการณ์การดูแลผู้ที่เป็นโรคติดสุราและเสพสุราช้ำ ตามแนวคิดของโคนาบีเดียน ซึ่งมี องค์ประกอบ 3 ด้านได้แก่ โครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ของการดูแล เลือกผู้ให้ข้อมูลแบบ เฉพาะเจาะจงประกอบด้วย 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้ที่เป็นโรคติดสุราและเสพสุราช้ำ 10 คน 2) ญาติหรือ ผู้ดูแล 10 คน 3) แกนนำชุมชน 10 คน และ4) บุคลากรทีมสุขภาพ 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ รวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบประเมินพฤติกรรมการดื่ม สุรา 3) แบบประเมินความพึงพอใจผู้ป่วยจิตเวชไทย และ 4) แนวทางการสัมภาษณ์รายบุคคลและ รายกลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกันยายน 2552 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมาจัดหมวดหมู่

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

- 1. ด้านโครงสร้าง พบว่า 1.1) ไม่มีการจัดโครงสร้างองค์กร นโยบาย แผนการ ดำเนินงาน 1.2) มีทรัพยากร บุคคล ไม่เพียงพอ และ ไม่มีแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เชี่ยวชาญ เฉพาะสำหรับ การดูแลผู้ที่เป็นโรคติดสุราและเสพสุราซ้ำ 1.3) ไม่มียาเพียงพอสำหรับรักษาการติดสุรา และ ไม่มีสถานที่ในการทำกิจกรรมกลุ่มบำบัด
  - 2. ด้านกระบวนการ พบว่า 2.1) บุคลากรทีมสุขภาพไม่มีแนวทางในการคัดกรอง

บำบัครักษา การป้องกัน การติดตามและส่งต่อ 2.2) ญาติหรือผู้ดูแลให้การดูแลช่วยเหลือด้านจิตใจ น้อย และรู้สึกเป็นภาระเบื่อหน่าย และ 2.3) แกนนำชุมชนให้การดูแลช่วยเหลือน้อย และไม่ ตระหนักว่าโรคติดสุราและเสพสุราซ้ำเป็นปัญหาของชุมชน

3. ค้านผลลัพธ์หลังได้รับบริการในคลินิกเลิกสุรา โรงพยาบาลป่าซาง พบว่า 3.1) ผู้ที่เป็นโรคติคสุราและเสพสุราซ้ำ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงความรู้ เกี่ยวกับสาเหตุของการเป็นโรคติค สุราและเสพสุราซ้ำ 3.2) ผู้ที่เป็นโรคติคสุราและเสพสุราซ้ำ ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การคื่มสุราเพียงเล็กน้อย และ 3.3) ผู้ที่เป็นโรคติคสุราและเสพสุราซ้ำ และญาติหรือผู้ดูแล มีความ พึงพอใจในการให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ผลการศึกษาในครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาระบบการดูแลผู้ที่เป็น โรคติดสุราและเสพสุราซ้ำ ในด้านโครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ เพื่อส่งเสริมคุณภาพ การดูแลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

Independent Study Title Situational Analysis of Caring for Persons with Alcohol

Dependence and Repeated Drinking Receiving Services

at Cessation Clinic, Pasang Hospital, Lamphun Province

Author Mrs. Kanokwan Yongja

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Hunsa Sethabouppha Chairperson

Assistant Professor Dr. Thitinut Akkadechanunt Member

ABSTRACT

Care for persons with alcohol dependence and repeated drinking (ADRD) in a cessation clinic has been implemented continuously; however, the number of this group is still increased. The objective of this study was to explain the care situation based on Donabedian's concept, which is comprised of 3 components: structure, process and outcome. The samples were purposively selected and consisted of 4 groups: 1) ten persons with ADRD, 2) ten relatives or caregivers, 3) ten community leaders, and 4) five health care personnel. The instruments used for data collection were 1) a demographic data questionnaire, 2) the Alcohol Use Disorders Identification Test, 3) the Thai Psychiatric Satisfaction Questionnaire, and 4) individual and group interview guidelines. Data were obtained in September, 2009 and were analyzed using descriptive statistics. Data from interviews were categorized.

Results of the study are as follows:

1. For structural aspects: The study found that 1.1) there were no specific structure of organization, policy, and implementation plan; 1.2) there were insufficient human resources and no specific plan for development of human resources in caring for persons with ADRD. 1.3) there were insufficient medications and there was no space for conducting group therapy.

- 2. For process aspects: The study found that 2.1) health care personnel had no specific guidelines for screening, treatment, prevention, follow up or referrals; 2.2) relatives or caregivers provided little mental support and felt burdensome; and 2.3) community leaders provided little support and did not recognize the ADRD as a community's problem.
- 3. For outcome aspects: After receiving the services at cessation clinic, Pasang Hospital, the study found that: 3.1) persons with ADRD had not changed their knowledge about causes of alcohol dependence and repeated drinking; 3.2) most persons with ADRD had slightly changed their behaviors towards alcohol drinking; 3.3) persons with ADRD, and relatives or caregivers were satisfied with the services at a high level.

The results of this study could be used as basic information for the development of effective and appropriate quality of care for persons with alcohol dependence and repeated drinking regarding structure, process and outcome.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved